

Pismo medijem in raziskovalnim novinarjem

Ljubljana, 23.6.2016

Vprašanja v zvezi s procesom bančne sanacije

V SINTEZI-KCD se že nekaj časa ukvarjamo z zgodbami o »sanaciji« slovenskih bank; njeni rezultati so vse bolj katastrofalni. Dogajanja in rezultate vsaj približno poznamo, ne iščemo krivcev, radi bi le razumeli, ZAKAJ so oblasti v kritičnih trenutkih ravnale, kot so ravnale in ne drugače. Najbolj pomembnim akterjem »sanacije« smo postavili neposredna vprašanja; gospa Bratuškova nam je formalno odgovorila, gospod Šuštaršič nas je zavrnil, BS (g. Jazbec) pa nas je napotila na tisoče strani gradiv, ki bolj skrivajo kot razkrivajo odgovor na vprašanje ZAKAJ. Največ pa jih je za odgovor izbralo molk. To je tudi razlog, zaradi katerega se obračamo na Vas raziskovalne novinarje, ki ste pri odkrivanju ozadij posameznih dogajanj mnogo uspešnejši.

V arhivu SINTEZE-KCD hranimo tako vprašanja kot odgovore, ki smo jih pripravljene posredovati vsem, ki jih to zanima. V nadaljevanju Vam pošiljamo vprašanja, na katera bi bilo potrebno najti odgovore na ZAKAJ.

S pozdravi in spoštovanjem,

Programski svet SINTEZA-KCD

Vprašanja, ki smo jih postavili neposredno posameznim akterjem bančne sanacije:

[Janez Janša](#),

[Janez Šušteršič](#),

[Alenka Bratušek](#),

[Uroš Čufer](#),

[Miro Cerar](#),

[Dušan Mramor](#),

[Janko Veber](#) (Predsednik DZ 2013/14),

[Anže Logar](#) (Preiskovalna komisija DZ),

[Boštjan Jazbec](#) (Guverner BS)

Prilogi:

[Spisek osnovnih gradiv in člankov](#)

[ANALIZA poteka in ukrepov bančne sanacije](#)

Najvažnejša vprašanja, na katera bi bilo nujno najti odgovore

1. Alenki Bratušek, Urošu Čuferju in Igorju Mavku

- a) Zakaj je država spomladi 2013 svojevoljno in brez sklepa skupščine (baje na zahtevo Evropske komisije) razvrednotila delnice NKBM tako, da je 'izdala' 100 milijonov delnic z vrednostjo 0,99 € in 185 milijonov delnic z vrednostjo 1,3 centa pri knjigovodski vrednosti 5,37 €, s tem iztisnila druge delničarje in jim nato prepovedala dokapitalizacijo NKBM, čeprav jim je *Povzetek* prospekta iz leta 2007 skladno z zakonodajo zagotavljal prednostno pravico do vpisa novih delnic (str. 2).
- b) Zakaj je vlada na predlog Evropske komisije junija 2013 predlagala, da državni zbor sprejme seznam 15 podjetij za razprodajo (z NKBM vred) brez vsakih kriterijev – ali na željo bodočih kupcev?
- c) Zakaj je vlada nekritično sprejela diktat Evropske komisije (e-sporočila med njima) o razlastitvi imetnikov delnic in podrejenih obveznic s sprejemom novele zakona o bančništvu ZBan-1L, česar ni naredila nobena druga država v EU (npr. Avstrija z banko Hypo)? Generalni pravobranilec Sodišča EU je 18. 2. 2016 v svojem sklepnem mnenju ugotovil, da *Sporočilo* o bančništvu držav članic ne obvezuje. Vse članice so preglede bank leta 2013 prestavile na leto 2014.
- d) Zakaj je vlada decembra 2013 podpisala zavezo za uničujočih 16 krovnih zahtev Evropske komisije o zniževanju bilančne vsote, zviševanju obrestnih mer, prodaji hčerinskih podjetij, zapiranju poslovalnic itd., kar je pomenilo drastično zniževanje vrednosti bank in s tem njihove cene?

2. Urošu Čuferju in Boštjanu Jazbecu

- a) Zakaj so s 'hipotetičnimi likvidacijskimi vrednotenji aktive' znižali vrednosti zavarovanj za terjatve na 1/3 in razliko prikazali kot izgubo tako, da so ravno izničili kapital delničarjev in podrejene obveznice? Po analizah inštituta Bruegel nobena država EU ni razvrednotila prenosov na slabo banko. Oškodovanje je postalo dokončno s prenosom na DUTB. Oškodovanje pri prodaji premoženja se kaže v dobičku DUTB (35 MEUR v letu 2014 ob ogromnih plačah in zunanjih pogodbah), znižanju zahtev BS za dokapitalizacijo Gorenjske banke s 328 MEUR leta 2013 na 13 MEUR junija 2015 in podobno v previsoki kapitalski ustreznosti, npr. NKBM 28 % (zahtevano 9 %).
- b) Kakšen namen so imele (napačne) napovedi padanja BDP v letu 2013 in 2014 za nazaj, saj so bili kvartalni podatki o rasti BDP znani? Tendenciozne, nerealne predpostavke pri stresnih testih 2013 in 2014 so bile v nasprotju z onimi v stresnih testih BS (objavljenimi 10. maja 2013), UMAR-ja in mednarodnih organizacij oz. z gibanjem BDP, ki je v letu 2013 rasel. Tudi zahtevani donosi na 10-letne obveznice so že od sredine leta 2013 padali itd. Ali so hoteli s tem potrditi nujnost izbrisa?
- c) Zakaj so stresnim testom prisojali pomen, ki strokovno ni upravičen, saj ni orodje za vrednotenje terjatev in zavarovanj? Stresni testi so namenjeni oceni morebitne bodoče dokapitalizacije v tekočem in po potrebi še v naslednjem letu ali dveh, ne pa navidezni likvidaciji banke, izničenju vrednosti in izbrisu delnic. Z nerealnimi makroekonomskimi predpostavkami so napovedi negotove bodočnosti spremenili v kruto sedanost ter izbrisali delnice in podrejene obveznice.

3. Miru Cerarju in Dušanu Mramorju

Zakaj je vlada hitela s prodajo NKBM in Poštne banke s 623 MEUR kapitala, 750 MEUR oslabitev in 2 338 MEUR zavarovanj za slabe kredite? Zakaj jo je prodala podjetju s poštним nabiralnikom v Luksemburgu za 250 MEUR pred odločitvijo Ustavnega sodišča (pravna država in prodaja ukradene lastnine) ter tako novim lastnikom poklonila 1 milijardo evrov? Namesto da bi v primeru odločitve Ustavnega sodišča v prid razlaščenim ponovno vpisala delnice in podrejene obveznice v breme obstoječega kapitala, se je izpostavila nevarnosti, da bo potrebno zaplenjeno premoženje vračati z zadolževanjem in v breme proračunskih sredstev, torej davkoplačevalcev (kot pri izbrisanih deviznih varčevalcih NLB na Hrvaškem ter v Bosni in Hercegovini itd.).